

3. Шамова Т. И. Управление образовательными системами: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений/ Т. И. Шамова, П. И. Третьяков, Н. И. Капустин. – М. : ВЛАДОС, 2002. – 320 с.

БАЛІНТ В.В.,
ЛАВРЕНОВА М.В.

Мукачівський державний університет, Україна

СПЕЦИФІКА ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Нині в суспільстві особливо гостро відчувається потреба в людях ініціативних, творчих, готових знайти нові підходи до вирішення нагальних соціально-економічних, культурних завдань, здатних жити в новому демократичному суспільстві та бути корисними цьому суспільству. У зв'язку з цим особливої актуальності сьогодні набуває проблема розвитку творчої активності особистості. Тому в педагогічній науці і практиці йде інтенсивний пошук нових, нестандартних форм, методів і прийомів навчання. Одним з ефективних видів нестандартних уроків є урок-театралізація.

Проблемам використання театральних ігрових форм і методів роботи в навчанні та вихованні школярів присвячено дослідження багатьох вчених, зокрема: О.Аматьєва, Л.Артемівію, М. Буркіної, В.Вульф, В.Захарченко, А.Капської, Н.Карпинської, О.Комаровської, Ю.Косенко, Г.Костюшко, Г.Лабковської, В.Лозового, М.Маханева, Т.Люріної, Т.Пені, Л.Серих, С.Соломахи, Е.Трусової, В.Тютюнник Л.Фурміна та ін.

У «Державному стандарті початкової школи», «Типовій освітній програмі початкової освіти» (автор Р. Шиян) серед інших головних завдань рідномовної освіти зазначено розвиток уяви та творчого мислення учнів за допомогою творів літератури та мистецтва, медіатекстів, театралізації, гри. Відповідно до окреслених завдань, у початковому курсі рідномовної освіти виокремлено таку змістову лінію, як «Театралізуємо», яка передбачає залучення учнів до сценічної творчості, в умовах якої школярі набувають акторського досвіду, зокрема імпровізації, що забезпечує розвиток у дитини емоційного інтелекту, творчого мислення, самосвідомості й самоефективності, уміння мобілізувати інших, ініціативності, уміння долати бар'єри, пов'язані з неоднозначністю, невизначеністю та ризиками, співпрацювати з іншими особами [3, с. 6].

На думку автора програми, діти, які беруть участь в театралізації, бачать приклади дружби, доброти, взаємоповаги, працьовитості, взаємодопомоги, у дітей розвивається творче мислення, ініціативність, уміння долати бар'єри, пов'язані з неоднозначністю, невизначеністю, вони вчаться емоційно розуміти і переживати зміст літературного твору [3].

Науковицею, Наталією Водолага, театральна діяльність визначається в межах художньо-мовленнєвої діяльності як засіб розвитку красивого, образного, літературного мовлення, що дозволяє дитині висловити своє ставлення до літературного образу, емоцій, увійти в роль, самостійно будувати зв'язне висловлювання; як засіб сприяння більш глибокому засвоєнню художніх образів,

усвідомлення змісту, ідеї художнього твору через сприймання театру, показаного вчителем або акторами [1].

Театралізація твору вимагає належної підготовки учнів, що передбачає розуміння ними характеру дійових осіб, уявлення про зовнішній вигляд, обговорення можливих інтонацій, міміки, рухів тіла під час читання реплік. Учителю слід заохочувати дітей до театралізації прочитаного у класному театрі, на батьківських зборах або перед іншими учнями. Уміння театралізувати сприяє також формуванню у молодших школярів здатності легше адаптуватися у соціальному середовищі, вільно спілкуватися [2].

У навчанні театралізації виділяється кілька етапів:

- вибір твору;
- постановка творчого завдання;
- виразне читання тексту;
- вибір з тексту епізоду для театралізації, його перечитування;
- обговорення з позицій поставленого творчого завдання, редагування епізоду (при необхідності);
- обговорення кандидатур на ролі персонажів твору, інтонацій виконавця кожної ролі, портретів персонажів, декорацій;
- проведення проб (етюдів), вибір «акторів»;
- виступ перед глядачами; обмін враженнями після вистави.

На нашу думку, доцільним буде застосування на уроках літературного читання в початковій школі таких методів, як рольова, сюжетно-рольова гра, читання в особах, інсценування твору та театралізація, проектна діяльність щодо підготовки вистав, фрагментів творів, виготовлення костюмів, декорацій, створення афіш, плакатів, творчих завдань.

Таким чином, уміння інсценізувати сприяє розвитку творчого мислення, нестандартних способів вирішення проблеми, розвитку емоційної сфери, здатності легше адаптуватися у соціальному середовищі, взаємодіяти з іншими, вільно спілкуватися, виявляти здібності.

Список використаних джерел

1. Водолага Н. В. Навчання розповідання дітей старшого дошкільного віку в театралізованій діяльності: дисс. ... канд. пед. Наук : 13.00.02 : «Теорія та методика навчання (українська мова)» / Наталія Володимирівна Водолага. – Одеса, 2001. – 201 с
2. Савченко О. Я. Методика читання у початкових класах : Посіб. для вчителя / О.Я.Савченко. – К. : Освіта, 2007. – 334 с.
3. Типова освітня програма початкової освіти. Цикл I (1-2 класи) під керівництвом Р.Б.Шияна. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalniprogrami-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>